

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 115. An hoc ipso, quòd Papa inhabili conferat beneficium, censeatur cum illo dispensare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

que, etiam si Simonia esset occulta, ut Suar. cit. l. 4. de Simon. c. 61. n. 10. § 11. Less. l. 2. c. 35. du. 25. num. 140. Castrop. Pith. ll. cit. Reiffenst. num. 339. His non obstante Trident. sess. 24. de reform. c. 6. Ubi quod Episcopus habeat potestatem dispensandi in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus ex delicto occulto provenientes, excepta ea, quae provenit ex homicidio voluntario, & absolviendi in foro conscientiae ab omnibus casibus occultis, etiam Papae reservatis. Cum hic casus non comprehendatur dicto privilegio; tum quia non est casus occultus pertinens ad absolutionem sacramentalem, tum quia non est censura aut irregularitas, sed quaedam poena vindicativa Simoniae: à poenis autem omnibus reservatis Papae absolviendi potestas non datur Episcopo per Trident. ut Suar. cit. n. 11. tum denique quia haec poena inhabilitatis post Trident. inducta & reservata Papae. Facultas autem concessa à Trident. non extendit se ad casus nova lege Pontificia reservatos Papae, ut respondit Gregor. XIII. audita relatione congregationis Cardinalium, prout refertur per Farin. tom. 4. decisio. Rota. fol. 77. ubi etiam refertur ipsa sacrae congregat. Declaratio in haec verba: Episcopus, etsi à Simonia occulta absolvi possit, non potest tamen rehabilitare ad beneficium in posterum obtinendum, neque ad ea retinenda, quae per Simoniam occultam retinetur &c. Ex quibus, ut addit Reiffenst. liquet, contrariam Sententiam in praxi nullatenus tutam, & consequenter nullatenus practicandam. Nihilominus tamen Castrop. l. c. n. 4. existimat cum Henriq. l. 13. de excom. c. 56. n. 1. Less. Suar. ll. cit. satis probabile esse, Episcopum posse in dicta inhabilitate dispensare, eò quod, ut Henriq. sit quaedam quasi irregularitas. Ad declarationes quoque Cardinalium ait: illis non necessarium standum, ut expressè Sanch. l. 8. de matrimonio d. 2. n. 10. circa finem, uti & Vasquez. in 2. 2. d. 177. c. ult. n. 73. ubi probat declarationes & decisiones Rotae non habere vim legis. Ad haec dictas declarationes Cardinalium facile intelligi posse, de inhabilitate ad beneficia illa obtinenda, de quibus privatus fuit per sententiam. De cætero distinctionem illam quam Castrop. num. 6. dicit afferri à gravibus AA. quod nimirum Episcopo dispensante in impedimento, ob quod collatio beneficii fuit irrita, maneat valida, si collatio pertinet ad ordinarium; secus si spectet ad Pontificem, cui reservata, ait omnino reprobari ab AA. quos magno numero citat.

Quaest. 113. Quis absolvi possit ab interdictione ingrediendi Ecclesiam incursum à Simoniacè ordinante?

Resp. Possè id solum Papam, quippe qui sibi soli reservavit hanc absolutionem. Castrop. l. c. n. 2. in fine. Dum aliàs ab omnibus aliis censuris, si publicae non sint, vel ad forum contentiosum deductae, absolvi possit Episcopus, vi Trid. Sess. 24. de reformat. asserit idem Suar. cit. num. 11. non obstante Bulla Pii V. hanc facultatem prohibente, dum ea, ut idem cum Sa V. Simonia q. 12. & Less. l. c. du. 24. n. 134.

Quaest. 114. An & ex quibus causis Papa dispensare soleat in poenis Simoniae?

Resp. Primò: Quamvis ut licitè dispenset, in illis requiratur causa aliqua, sic exigente bono communi & ordinato Ecclesiae regimine;

si tamen sine causa in lege sua dispensaret, & contra eam ageret, non peccatum eum mortaliter, secluso scandalo, aliave extrinseca ratione, & validam esse dispensationem, censet Castrop. l. c. n. 11. citans pro hoc Sanch. l. 8. de dispens. d. 17. n. 28. & d. 18. n. 7. Less. cit. c. 35. du. 5. n. 34. Valent. 2. 2. d. 7. q. 5. p. 9. in fin. Rodriq. tom. 1. sum. 2. edit. c. 237. Nav. in sum. c. 25. n. 5.

2. Resp. Secundo: Rarissimè tamen in dictis poenis solet dispensare, etiam si gravissima allegentur causae, teste Pyrrho Corrado versatissimo & summè practico in curia, ut de eo ait Reiffenst. h. t. n. 343. hac allegata hujus difficultatis dispensandi ratione: quod curia Romana summè hoc vitium execrata, & misericordia indignum reputans, ordinaria negatione dispensationis ab illo committendo deterreat. Si tamen quandoque in illis poenis dispenset Papa, reus illius non tantum absolvi ab omnibus censuris, sed etiam dispensatur ab inhabilitate ad idem & alia beneficia retinenda & obtinenda, simulque redditur immunis à restitutione fructuum perceptorum.

3. Resp. Tertio: Inter alias verò causas pro hac dispensatione obtinenda serviunt scandalum in dimissione beneficii timendum, & paupertas supplicantis. Quondam autem vel cum quibus ex istiusmodi causis dispenset, certa regula non extat, unde, ut ait Reiffenst. reus quidem tentare & supplicare potest pro dispensatione, committere tamen debet, num mentem Cardinalium hic & nunc ad petitam gratiam concedendam movere velit.

Quaest. generalis 115. An hoc ipso, quod Papa inhabili conferat beneficium, censetur cum illo dispensare?

Resp. Affirmativè, si Papae constet esse inhabilem, ne aliàs in vanum & frustra fecisse collationem dicendum sit. Abb. in c. cum in cunctis. §. inferiora. de elect. n. 8. Felin. in c. praeterea. de testam. n. 7. Navar. in opus. de datis & promiss. not. 7. n. 15. Covar. reg. peccatum. p. 2. § 8. n. 9. Molin. tom. 1. de just. tr. 2. d. 92. §. illud animadvertendum. Suar. l. 4. de Simon. c. ultim. n. 14. quos citat & sequitur Castrop. l. c. n. 9. Siquidem generale est principium, quod quotiescumque impedimentum est juris humani, & legislator scienter impedimentum admittit ad actum, praesumatur in eo animus dispensandi, & inducatur vera dispensatio, etsi Legislator seu Princeps potens in eo dispensare, non praemisit causae cognitionem. Ut si Papa scienter admitteret irregularem ad ordines vel beneficia, aut jure humano impedimentum jungeret Matrimonio, vel Rex inhabilem (puta Servum) judicem constituat, Castrop. l. c. cum Sanch. l. 8. de Matrim. d. 4. n. 2. & aliis probantibus id ex L. Barbarius. ff. de officis praesidis. & L. quidem. ff. de rejudicata; Qui & asserunt procedere id ipsum non solum in supremo Principe, sed & in inferioribus Praelatis respectu eorum, cum quibus dispensare possunt. Non tamen etiam supremus Princeps conferendo beneficium inhabili, ab eo aufert absolute inhabilitatem, sed solum pro ea vice, seu ad solum illum casum, & respectu illius beneficii tantum. Castrop. l. c. num. 10. Quemadmodum etiam, ut idem, dum dicitur Clement. unic. de sententia excommunicationis, Pontificem communicando cum excommunicato, non censi illum absolvi ab excommunicatione, nisi id exprimat, id ita intelligendum, ut per hoc non absolvat absolute ab excommunicatione, quod tamen non impedit, quò minus

minus suspendat effectum excommunicationis pro illa vice, ne scilicet excommunicatus peccet communicando cum ipso Pontifice, neve in excommunicationem minorem propter illum actum incidat.

Quest. 116. Quo recurrendum pro petenda & obtinenda absolute & dispensatione à Pœnis Simoniæ, & qualiter concipienda supplicatio?

1. **R** Esp. ad Primum, si Simonia sit publica, adeoque dispensatio necessaria etiam pro foro externo, eaque reservata Papæ, recurrendum est ad Datariam Apostolicam, & supplicatio consignanda summo Datario. Si verò est occulta, adeoque dispensatio necessaria pro solo foro interno, recurrendum est ad S. Pœnitentiariam, inscribendaque supplicatio Cardinali summo Pœnitentiaro.

2. **R** Esp. ad Secundum, in supplicatione præter alia, exprimendi fructus ex beneficio Simoniacè obrento percepti, & consignandi summo Datario, quamvis, ut Corradus in *prax. dispens. l. 5. c. 9. n. 13. & 14.* Hodiedum super illis consignatis fiat transactio, ita ut ex illis pars tertia vel etiam major remittatur delinquenti, prout visum fuerit, Datario. Dein ut casus unà cum causis dispensandi exactè in ea exprimatur, consultum, ut Reiffenst. *h. t. n. 345.* ut his expostis alicui procuratori generali vel alteri bono practico scribatnr, ut vel ipse supplicationem juxta stylum curiæ formet, vel ab alio practico formari faciat, ne vel ex hoc ipso defectu supplicationis minus aptè ad stylum curiæ conceptæ gratia dispensationis denegentur.

Quest. 117. Quæ forma servanda in ipsa

absolute & dispensatione, ejusque executione?

1. **R** Esp. ad Primum: Ad valorem dispensationis in pœnis Simoniæ, nulla certa forma præscripta, unde, si Episcopus utatur verbis, quæ sufficienter expriment voluntatem dispensandi, censetur hoc ipso validè dispensasse. Castrop. *l. c. num. 8.* quod ipsum in dispensatione Pontificia à fortiore locum habet. Ad abolitionem quoque & dispensationem à confessario ex commissione faciendam, nulla requiritur certa forma præscripta, unde satis est adhibere verba, quæ expriment tolli pœnas. Quamvis tamen ad tollendas censuras, aliasque pœnas adhibendum verbum *absolvo.* Ad tollendam irregularitatem verbum *dispensatio.* Porro formulam, quâ uti potest ad ritè exequendam commissam sibi dispensationem, ponit Reiffenst. *n. 347.* quam lege apud illum.

2. **R** Esp. ad Secundum: De cætero in executione dispensationis Apostolicæ in pœnis Simoniæ in solo foro interno à pœnitentiaria datæ diligenter attendendus & observandus tenor literarum dispensationis, in quibus si circa restitutionem fructuum non dispensatur, injungi solet confessario, ut cum Simoniaco non dispense, priusquam fructus ex illo beneficio indebitè perceptos in totum restituat, vel si in presentiarum ob ejus paupertatem non potest, se restitutum promiserit, cum primum poterit, etiam cum aliquali suo incommodo & indigentia. ut Corrad. *l. c. c. 11.* Item non dispense, priusquam beneficium Simoniacè acceptum dimittat, & novam illius provisionem à confessario per S. Congregationem deputato pro foro conscientiæ obtineat.

TITULUS IV.

Ne Prælati vices suas vel Ecclesias sub annuo censu aliis relinquunt.

Quest. 118. An & qualiter Prælati vices suas vel Ecclesias sub annuo censu aliis relinquere possint?

R Esp. Cùm Quæstio hæc varios sensus ingerere possit, separando manifesta à minus claris, notandum primò, non venire in hanc Quæstionem; num Prælati ipsas Prælaturas, Dignitates, officia & beneficia Ecclesiastica cedere, & in alios transferre possint pro pretio, sive simul ac semel soluto, sive annuatim certum censum pendendo; constat enim apertè, id Simoniacum esse, ratione spiritualis jurisdictionis, potestatis, administrationis, regiminis animarum illis annexis. Secundò posse ac debere Episcopum Vicario suo Generali committere jurisdictionem suæ diœcesis, præstando illi annum stipendium seu salariam ex camera episcopali absque eo, quòd ipse eam dimittat. Quòd aliud longè est, quàm Episcopum relicta sua jurisdictione, vel potius retentâ illâ habitualiter, ejus exercitium concedere alteri, ac ita illi suas vices, accepto ab eo annuo censu committere, uti olim fuisse consuetudinis constat ex *c. 1. 2. 3. h. t.* quam consuetudinem ibidem Papa vocat enormem, ac reprobat utpote venditionem hujus exercitii in se spiritualis adeoque Simoniæ continentem. *Præ-*

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

terquam quòd id cedat in gravamen subditorum, dum hac occasione Committarii istiusmodi officiales, ut ultra pecuniam, quam pendere debent Episcopo, lucentur aliquid, faciliè extorquent per fas & nefas à subditis pecunias, ac ita judicia pervertuntur ab iis, loco pœnæ personalis seu corporalis pecuniam ex rebus impositam exigendo; ut cum Abb. in *c. 1. h. t. n. 4.* Azor. *p. 3. l. 12. c. 14. q. 1.* Pirh. *h. t. n. 2.* ob quam rationem prohibetur quoque, *Auth. ut Judices quoquo suffragio.* venditio jurisdictionis temporalis, cum, etsi id Simoniacum non sit, sit tamen turpe & illicitum lucrum. Atque ita etiam in Concil. Trid. *sess. 25. c. 11. de reform.* Sancitum & prohibitum jurisdictiones Ecclesiasticas seu facultates nominandi aut deputandi Vicarios in Spiritualibus locare, uti & illarum conductores eas per se aut alios exercere, ne aliàs concessionem istiusmodi etiam à Sede Apostolica factæ censeantur subreptitiæ. Sed neque pro jurisdictionis Ecclesiasticæ locatione facit, quòd pro remissione jurisdictionis, quam in Ecclesiam vel Monasterium aliquod habet Episcopus, is annuam pensionem exigere & recipere posse videatur, vi *c. constitutus h. t.* nam & ipsum illicitum & Simoniacum est, cum paria sint, quò ad Simoniæ concedere & remittere jurisdictionem pro pretio. juxta *c. veniente test. & attest. jundâ Gloss. v. remittere. & c. querelam.*

H 2